

Luonnos valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismien torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Johdanto

Valtioneuvoston kanslia pyytää lausuntoja luonnoksesta valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismien torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä. Toimenpideohjelma linjaa valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonannon käytännön toimeenpanoa.

Tausta

Valtioneuvosto antoi 31.8.2023 eduskunnalle tiedonannon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa. Tiedonannossa todetaan, että hallitus valmistelee hallitusohjelman pohjalta Yhdenvertainen Suomi -toimintaohjelman jatkoon. Ohjelman laadinta, toimenpiteiden koordinaatio ja seuranta tehdään pääministerin ja valtioneuvoston kanslian johdolla. Hallitus on ohjannut toimenpiteiden toimeenpanoon kuusi miljoonaa euroa vuosille 2024-2027. Ohjelman laadinnassa on otettu huomioon EU:n rasismintorjunnan toimintasuunnitelma 2020–2025 sekä edellisellä hallituskaudella toteutetusta Yhdenvertainen Suomi –toimintaohjelmasta tehty arviointi. Valmistelussa on hyödynnetty tiedonannon valmistelussa pyydettyjä lausuntoja sekä huomioitu sidosryhmiltä valmistelun aikana saatuja näkemyksiä.

Toimenpideohjelma linjaa valtioneuvoston yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä annetun tiedonannon käytännön toimeenpanoa eri hallinnonaloilla. Samalla se on valtioneuvoston seuraava kansallinen rasisminvastainen toimintaohjelma. Suositus maille laatia kansallisia rasismien vastaisia toimintaohjelmia on peräisin YK:n rasisminvastaisesta maailmankonferenssista (WCAR) Durbanista vuodelta 2001.

Petteri Orpon hallitus on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä sekä tekemään työtä rasismien vähentämiseksi. Valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonanto toimenpiteineen on hallituksen merkittävä panostus tämän lupauksen lunastamiseksi. Tämä toimenpideohjelma kuvaa niitä toimenpiteitä, joita valtioneuvosto tulee käynnistämään vuosina 2024-2027.

Tavoitteet

Toimenpideohjelman tavoitteena on antaa uutta vauhtia valtioneuvoston rasismin vastaiselle työlle, jotta monimuotoistuvassa Suomessa yhdenvertaiset mahdollisuudet voisivat aidosti toteutua jokaisen elämässä.

Toimenpideohjelma sisältää uusia avauksia yhteiskunnallisen ilmapiirin ja väestöryhmien välisten suhteiden parantamiseen, tietoisuuden lisäämiseen haasteista ja ratkaisuista sekä erityisesti työelämässä ja koulutuksessa tapahtuvan rasismin ja syrjinnän torjumiseen. Resursseja kohdennetaan myös jo hyviksi havaittujen toimien vahvistamiseen ja laajentamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään julkishallinnon toimiin, ja tehostetaan yhdenvertaisuuslain mukaisen edistämisvelvollisuuden toteutumista. Valtionhallinnon lisäksi työhön tarvitaan mukaan paikallistason toimijat, eli kunnat ja muut viranomaiset. Yhteistyötä tehdään toimenpideohjelman toimeenpanon aikana laajasti yhteiskunnan eri toimijoiden, kuten kansalaisjärjestöjen kanssa.

Toimenpideohjelmaa toimeenpannaan valtioneuvoston kanslian johdolla yhdessä muiden ministeriöiden ja viranomaisten kanssa. Työtä seuraa valtioneuvoston poikkihallinnollinen hankeryhmä. Työn etenemistä arvioidaan vuonna 2025, jolloin voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön uusia toimia hallituskauden toiselle puoliskolle.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin.

Kirjallisen lausunnon voi lähettää myös sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.vnk@gov.fi. Postitse lausunnon voi toimittaa osoitteeseen: Valtioneuvoston kanslia, PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO. Lausunnossa pyydetään viittaamaan asianumeroon VN/27386/2023-VNK-31.

Lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisenä. Lausuntoja toivotaan mahdollisimman laajasti eri toimijoilta. HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia.

Aikataulu

Valtioneuvoston kanslia pyytää lausuntoanne viimeistään 10.6.2024 klo 16.15.

Valmistelijat

Lisätietoa yhdenvertaisuustiedonannon toimeenpanosta antavat erityisasiantuntija Sanna Malkki sanna.malkki@gov.fi ja johtava asiantuntija Katriina Nousiainen katriina.nousiainen@gov.fi.

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=VNK031:00/2023> - Yhdenvertaisuustiedonannon toimeenpanohanke Hankeikkunassa

Liitteet:

[Toimenpideohjelma_taittoversio13052024.pdf](#) - Toimenpideohjelman luonnos

[Sammanfattning_toimintaohjelma.pdf](#) - Den svenskspråkiga sammanfattningen av åtgärdsprogrammet

[Summary_action_programmeEN.pdf](#) - English summary of the action programme

Jakelu:

Amnesty
Anti-racist Forum ARF ry
Cultura-säätiö
Espoon kaupunki
Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO
Fem-R ry
Helsingin kaupunki
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Kuntaliitto
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun keskusliitto
Mahdin Nuoret ry
MAP Finland
Mixed Finns ry
Moniheli ry
Monika-naiset
Movement ry
Nuorisotutkimusseura
Nuorisoyhteistyö Allianssi
Opetushallitus
Rauhankasvatusinstituutti
Romaniasiaain neuvottelukunta RONK
Romanomissio ry
Saamelaiskäräjät
Siirtolaisuusinstituutti
Suomen muslimifoorumi ry
Suomen Romanifoorumi
Suomen Romaniyhdistys
Suomen saamelaisnuoret ry
Suomen somalialaisten liitto
Suomen venäjänkielisten keskusliitto
Svenska Finlands Folktinget
Tasa-arvovaltuutettu
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Think Africa
USKOT foorumi
Vantaan kaupunki
Yeesi ry/ Muudi
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Tarkentavat kysymykset

Millaista sidosryhmäyhteistyötä tulisi tehdä toimeenpanon aikana (yhteistyötahot, yhteistyön muoto ja fokus)?

Miten ja missä toimenpiteissä risteävän ja moniperusteisen syrjinnän torjuminen tulisi erityisesti huomioida?

Mitä sellaisia toimenpiteitä toimenpideohjelmasta puuttuu, joita valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonannon puitteissa pitäisi mielestäsi edistää?

Miten toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

Muut kommentit

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nousiainen Katriina
Valtioneuvoston kanslia

Nousiainen Katriina
Valtioneuvoston kanslia